

LBRIS

We know
books

Editor: Hadrian Mateescu

Corectura: Evelin Ceciu / Corectura.ro

Concept grafic coperta & tehnoredactare: Diana Șerbănescu

© 2026 Editura CUANTIC / Mara Distribution Services SRL

pentru prezenta ediție.

Toate drepturile rezervate

www.edituracuantic.ro

+4 0730-52.52.52

e-mail: comenzi@edituracuantic.ro

facebook.com/edituracuantic

instagram.com/edituracuantic

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

MÂNDRUȚIU-RUSU, OLIVIA

Trilogia catară / Olivia Mândruțiu-Rusu. - București : Cuantic, 2026

3 vol.

ISBN 978-630-6653-75-1

Vol. 1. : Mesteceni și rafturi. - București : Cuantic, 2026.

ISBN 978-630-6653-73-7

821.135.1

© Olivia Mândruțiu-Rusu

Avertisment: Distribuirea, copierea sau piratarea conținutului acestei cărți sunt pedepsite de lege. Nicio parte nu poate fi reprodusă, copiată sau difuzată în orice mijloace (scris, video, foto etc.) fără acordul scris din partea editorului, exceptând citate scurte în limita a 100 de cuvinte sau recenzii. Toți cei care au scris sau au contribuit la această lucrare au respectat legea, au depus timp, pricepere și energie, astfel încât dumneavoastră să citiți, să împărtășiți cu ceilalți valorile și învățămintele din această carte, într-un mod asumat, legal și responsabil.

Olivia Mândruțiu-Rusu

MESTECENI ȘI Rafturi

TRILOGIA CATARĂ

*

CUANTIC

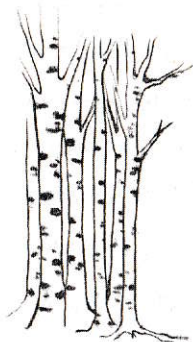
București

2026

Cuprins

Capitolul 1	5
Capitolul 2	9
Capitolul 3	21
Capitolul 4	33
Capitolul 5	43
Capitolul 6	53
Capitolul 7	67
Capitolul 8	79
Capitolul 9	87
Capitolul 10	95
Capitolul 11	103
Capitolul 12	111
Capitolul 13	115
Capitolul 14	129
Capitolul 15	135
Capitolul 16	147
Capitolul 17	155
Capitolul 18	161
Capitolul 19	177
Capitolul 20	197
Capitolul 21	211

Capitolul 22	221
Capitolul 23	239
Capitolul 24	247
Capitolul 25	259
Capitolul 26	263
Capitolul 27	273
Capitolul 28	283
Capitolul 29	293
Capitolul 30	301
Capitolul 31	317
Capitolul 32	321
Capitolul 33	335
Capitolul 34	341
Capitolul 35	357
Capitolul 36	369

Capitolul 1

Am revăzut-o pe Ana într-un restaurant în care se servea mâncare japoneză.

*A*m revăzut-o pe Ana, după mulți ani, într-un restaurant în care se servea mâncare japoneză. Petreceam acolo împreună cu Dan și cu prietena mea din Japonia, Keiko.

Discutam aprins despre excursia făcută în Munții Bucegi, când am văzut intrând în restaurant o femeie brunetă, îmbrăcată într-o rochie bleumarin. Pălăria albă pe care o purta îi întregea perfect ținuta. O prezență elegantă ce nu putea trece neobservată.

Ospătarul a condus-o la o masă așezată în partea opusă a încăperii.

— Va veni curând și soțul meu. Am decis că ne vom întâlni aici, i-a spus ea ospătarului, când acesta îi așeza în față un pahar cu o băutură în care dansau câteva cuburi de gheață.

Vocea mi-a înlăturat orice posibilă îndoială privind identitatea femeii.

Ana fusese colega mea de la Institutul de Arte Plastice. Ne-am despărțit atunci când, din considerente personale, eu am părăsit acea facultate. Drumurile noastre în viață au pornit în direcții diferite. Relațiile mele cu ea s-au răcit treptat, fără rupturi spectaculoase, până la dizolvarea lor totală sub presiunea vieții de zi de zi.

Ea a rămas într-un univers al atelierelor, al expozițiilor, al proiectelor artistice care își cereau propriul ritm. Eu m-am cufundat în lumea bibliotecilor și a sălilor de curs în care calculul matematic avea prioritatea absolută. Comunicarea a devenit tot mai rară, apoi tot mai formală. Alte cercuri de oameni au ocupat treptat spațiul pe care îl împărțisem cândva. Fără să ne dăm seama, am lăsat prietenia să se dizolve, ca o culoare spălată de prea multă apă, până la dispariția ei aproape completă.

Ana și-a rotit privirea prin restaurant. M-a recunoscut și ea. Cu fața destinsă într-un zâmbet pe care i-l cunoșteam, s-a ridicat de la masă și a venit spre noi. Ne-am bucurat de întâlnire ca două școlărițe pe care vacanța mare le despărțise pentru o vreme.

— Cea mai bună prietenă a mea din vremea studenției, am prezentat-o eu.

Bucuria revederii s-a convertit în cuvinte entuziaste, în întrebări și răspunsuri care se succedau repede.

— Nu am mai știut nimic despre tine, mi-a spus ea. Locuim în același oraș, dar ai fost atât de departe. Ai refuzat să mai comunici cu noi. A trecut apoi timpul... ne-am îndepărtat cu fiecare zi. Nu te-am mai văzut.

Eram în avantaj. O văzusem de multe ori la televizor în ipostază de soție a celui ce se afla în fruntea Guvernului.

— Nu-i aici loc de amintiri sau de confidențe, mi-a șoptit ea. Când va sosi soțul meu, camerele de luat vederi vor fi după el. Reporterii aleargă mereu după exclusivități. Am reușit să îi evit la intrarea în restaurant. Pentru asta, am venit mult mai devreme față de ora stabilită. Se vede că trebuia să te găsesc pe tine acolo unde mă așteptam cel mai puțin.

Urmat de alți doi bărbați, Tudor a intrat în sala restaurantului. Ospătarul care l-a întâmpinat i-a sugerat cu o privire discretă prezența Anei la o altă masă decât cea care fusese pregătită. A ajuns la noi din câțiva pași.

S-a bucurat să afle că soția lui își regăsise prietena de altădată.

— Avem multe să ne spunem, a zis Ana, încercând să se desprindă de mine.

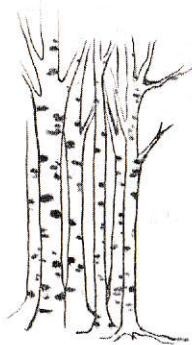
— Săptămâna viitoare este aniversarea mea. Sâmbătă și duminică sărbătorim în familie. Prietena ta ne-ar putea vizita, i s-a adresat el soției.

— Ați putea sta de vorbă pe îndelete.

La sugestia soțului său, Ana mi-a salvat numărul în memoria telefonului.

— Mi-e foame! a spus Tudor. M-am gândit la „sushi” toată ziua.

Împreună cu soțul său, Ana s-a retras spre un separeu al restaurantului, izolat de restul încăperii. Privirea mea nu a mai ajuns la ea.

Capitolul 2

*Știam că nicio frunză nu seamănă cu alta,
dar nu mă gândisem că zâmbetele pot fi atât
de diferite.*

Conform înțelegerii, în ziua stabilită, m-am îndreptat spre reședința din Câmpia Bărăganului a familiei prietenei mele.

Am ajuns la timp. Proprietatea era împrejmuită cu ziduri groase și coroane de arbori, dincolo de care privirile curioase nu puteau trece.

Era timpul caiselor și al merelor de vară. În câțiva dintre pruni, pârguiau cele dintâi fructe.

Senzorii de mișcare, camerele de luat vederi mi-au semnalat prezența pe podețul de lemn ce despărțea grădina de carosabil. Mi s-a deschis poarta mare de la intrare. Privirea mea a radiografiat alinierea impecabilă a pomilor și iarba proaspăt tunsă.

În curtea casei, am fost întâmpinată de Ana și de Tudor care mă așteptau, dar și de părinții lui Tudor. Empatia a funcționat din primele secunde. Am devenit mult

mai vorbăreață, ceea ce nu a displicut socrilor Anei. M-au adoptat repede, ca și cum am fi fost prieteni dintotdeauna.

Admirația arătată grădinii mi-a fost răsplătită. Tatăl lui Tudor mi-a mărturisit că era specialist în horticultură, că terminase o facultate în domeniu, că supraveghea lucrările.

— Nu locuim aici, dar venim des. Mai ales, vara.

— De unde luați apa? O astfel de grădină nu se poate întreține fără multă apă.

— Am forat în grădină și am dat de pânza freatică. E foarte aproape. Hidroforul e bun.

— Irigarea se face simplu, sistemul este automatizat, mi-a explicat Tudor, încântat la rândul său de interesul meu pentru ordinea pe care o vedeam în jur. Toate conductele trec pe sub pământ. Panoul de acționare este la îndemână. Pornește la orele la care a fost programat. Dacă vrem, îl putem acționa de la București. Prin telefon.

— Grădinarul nostru s-a îmbolnăvit, s-a plâns tatăl lui Tudor. Ajutorul său cel mai bun a plecat la muncă în Spania. Găsim greu oameni care să lucreze în locul lor.

Soacra Anei era nemulțumită de atitudinea sătenilor. Nu înțelegea de ce refuză ofertele de muncă făcute de ei.

— Tocmai vorbeam cu Tudor despre asta. Ar trebui schimbate legile.

Situată pe două niveluri, casa avea multe camere de oaspeți. Am fost condusă în una dintre ele.

— Să vii repede, mi-a spus Ana, lăsându-mă singură. Masa este pregătită.

Înainte de a merge la ei, am ieșit pe terasa aferentă încăperii. Am admirat încă o dată verdele ce se așternea la picioarele mele. Pe lângă austeritatea betoanelor Capitalei, locul mi s-a părut „un colț de rai”.

Am coborât pe scara largă pe care urcasem. În mijlocul sufrageriei se găsea o masă mare. Ușile încăperii se deschideau spre o terasă largă, placată cu piatră, orientată spre grădina din spatele casei.

Mi se părea că toți ai casei se străduiau să mă facă să mă simt binevenită. Mascată în gesturi mici, în priviri, în reacții discrete, atenția lor era aproape invizibilă. Privirea mi s-a plimbat peste masa îmbelșugată. Platouri mari, castroane încărcate cu bunătăți, farfurii ordonate perfect, pahare strălucind în lumină, tacâmuri aranjate cu o precizie demnă de o mare sărbătoare. Atmosfera mirosea a grijă, a efort, a promisiunea unei zile tihnite.

Prinsă între explicații amuzate și mici confesiuni, Ana s-a grăbit să mă asigure că nu are vreo implicare în pregătirea mesei.

— Maionezele și ouăle umplute nu intră în preocupările mele... nici măcar în weekend, a zâmbit ea cu seninătate, aranjându-și părul după ureche.

— Tudor s-a ocupat de toate.

Am fost invitată să iau loc la masă. Cu aerul unei gazde, Tudor se așezase într-un capăt al mesei. Ca o contrapondere solemnă, tatăl lui ocupase scaunul din capătul opus. Eu eram încadrată între Ana și nașa ei, care sosise între timp și se instalase lângă mine cu o eleganță calculată, asemenea unui arbitru invizibil al bunei-cuviințe.

Din poziția confortabilă pe care o ocupam, îi vedeam pe toți. Nașa își orientase corpul ușor către mine, semn că era pregătită să mă includă în orice discuție. În fața mea, stăteau soacra și nașul Anei. Soacra mă privea din când în când. Tatăl lui Tudor mă întreba, cu un ton atent, dacă mai doresc apă sau vin.

Mă priveau toți cu amabilitatea oamenilor care vor să fie politicoși. Nu-și ascundeau însă curiozitatea. Îmi puneau întrebări. Mă iscodeau. Unde lucrez, dacă elevii din ziua de azi mai învață ceva, dacă mai înțeleg matematica...? De când o cunoșteam pe Ana? Unde ne-am reîntâlnit?

Răspundeam când eu, când Ana, într-un ritm care semăna mai mult cu un dans decât cu un schimb

obișnuit de replici. Îi eram recunoscătoare nașului, singurul care nu punea nicio întrebare. Ca și cum ar fi luat notițe invizibile, asculta cu o atenție concentrată fiecare nuanță a răspunsurilor mele.

Un ospătar tânăr, îmbrăcat impecabil, cu mânuși albe, mânuia tacâmurile, paharele, farfuriile, pune pe masă feluri de mâncare, debarasa cât ai clipi din ochi farfuriile și paharele folosite, le înlocuia cu unele curate. Dexteritatea în a face asta era cea a unui prestidigitator.

Tatăl lui Tudor spunea bancuri la care râdea toată lumea. În pauzele dintre ele, cerea ospătarului să-i umple paharul. Tudor își afirma abilitatea de a întreține atmosfera prin glume și gesturi caraghioase. Cele mai multe erau inspirate din viața reală, din experiența directă pe care o avea.

Ritmurile mele sufletești s-au schimbat.

„Fiecare zâmbește în alt fel”, mi-am zis eu, gustând pe rând din felurile de mâncare. Știam că nicio frunză nu seamănă cu alta, dar nu mă gândisem că zâmbetele pot fi atât de diferite. Abia acum vedeam limpede că zâmbetul, oricât de mic, nu era doar un gest al feței, ci o fereastră întredeschisă spre firea omului. Fiecare își purta zâmbetul ca pe un semn distinctiv, ca pe o frunză din propria coroană, diferită, unică, imposibil de confundat. Expresia facială și personalitatea formau un

întreg, iar eu încercam acum să îl descifrez. Mă amuzam de micile mele revelații întârziate.

Era ca și cum un simț pe care îl avusesem dintotdeauna, dar uitasem de el, se trezea abia acum.

Soacra Anei zâmbea încontinuu. Buzele subțiri se întindeau pe gură, ca o pânză prea întinsă. Când zâmbea, Nașa își muta toată gura înspre dreapta. Tatăl lui Tudor zâmbea cu toată fața. Niciun mușchi nu schița vreo intenție de mișcare. Totul era înghețat, imobil, ca o fotografie veche, ușor tremurată. Dominând din capul mesei, Tudor își dilata nările. Părea că în boxele întunecate ce începeau din zona de deasupra buzei s-ar fi putut ascunde prunele ce promiteau să se coacă în pomii din grădină.

Singurul care nu zâmbea era nașul. Nasul și gura îi păreau lipite de un plasture lat și transparent, care ceda doar când furculița cu mâncare ajungea aproape de el. Atunci, pentru o fracțiune de secundă, buzele se desprindeau ca niște uși batante, apoi se închideau imediat la loc. Cu ochii cei mici, ascunși sub sprâncene stufoase, pândeau tot ceea ce se petrecea în jur, gata să-și apere teritoriul și secretele. „Ferește-te de câinele mut și de omul tăcut”, am valorificat eu în gând o mostră de înțelepciune populară. În acele momente, credeam că proverbul fusese conceput special pentru omul din fața mea.

Cu un zgomot ce venea mai mult dinspre gât, nașul și-a dres vocea.

— Am fost astăzi la primar, și-a întrerupt el tăcerea. Vorbea către socru și către Tudor, dar de fapt se adresa tuturor, ca un orator înăscut care știe că publicul trebuie prins de la prima silabă.

— Multe mai are pe cap, a continuat el, acru! Din ședință în ședință, din audieri în audieri! Abia te mai apropii de el.

— De la cooperatie, de la atelierul lui de reparații de pantofi din hala agroalimentară, la primar, a fost cam lung drumul! a spus Tudor.

— Mă așteptam să fie mai amabil! a completat nașul.

— Toți am pus umărul să urce acolo, a adăugat socrul.

Privirile s-au întors spre el. Cei prezenți s-au oprit din mâncat, aproape în același timp. Un mecanism invizibil a tras frâna discuției. Tacâmurile au amorțit pe farfurii, iar foșnetul ușor al șervețelilor a dispărut.

Tatăl lui Tudor descria cariera postrevoluționară a primarului. Drumurile lui în Turcia, negoțul de blugi și cafea. În timp ce vorbea, mâinile lui desenau în aer traseele făcute prin lume, prin țară, prin oraș. Când povestea despre micile izbânzi, își lăsa fața să se lumineze, când atingea subiecte delicate, își înclina capul